

Nr 245.

Godkänd av första kammaren den 21 maj 1926.

Godkänd av andra kammaren den 21 maj 1926.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om personalindragningar i statsdepartementen m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 119.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 7 januari 1926 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1926—1927 har till behandling upptagits frågan om besparingar genom personalindragningar m. fl. åtgärder inom statsdepartementen. Därvid har dels i det under rubrik »för flera huvudtitlar gemensamma frågor» statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag chefen för finansdepartementet lämnat en redogörelse för de allmänna grunder, enligt vilka berörda besparingsåtgärder enligt hans mening borde genomföras, dels ock i vederbörande punkter under de olika huvudtitlarna framlagts i enlighet med dessa allmänna grunder utarbetade förslag till stater och anslagsberäkning. I anslutning till denna uppställning av ärendet meddelar riksdagen i denna skrivelse först sin ståndpunkt till Eders Kungl. Maj:ts förslag i avseende å de allmänna riktlinjerna för de ifrågavarande besparingsåtgärderna och därefter sin ställning till förslagen i fråga om staterna och anslagen för de särskilda departementen med undantag av utrikesdepartementet och jordbruksdepartementet, beträffande vilka departements stater och anslag riksdagen i särskilda skrivelser anmäler sina beslut.

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 14 saml. Nr 245.

I.

De allmänna grunderna för förslaget.

I punkt 1 under berörda rubrik »för flere huvudtitlar gemensamma frågor» har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

dels godkänna de av chefen för finansdepartementet förordade grunder i fråga om sättet för genomförandet av indragningen av övertaliga befattningar vid statsdepartementen;

dels besluta, att de befattningshavare, som i enlighet med förenämnda grunder överföras till allmänna indragningsstaten utan tjänstgörings-skyldighet, skola vara berättigade att åtnjuta lön enligt avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451), dock med skyldighet för dem att, i den händelse de efter förflyttning till indragningsstaten erhålla annan ordinarie tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya avlöningsförmånerna, samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstiga berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag;

dels medgiva, att lön och vikariatsersättning till icke-ordinarie tjänsteman, som uppehåller ordinarie befattning, å vilken avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) är tillämpligt, må, där särskilt anslag till vikariatsersättning icke är för vederbörande verk anvisat, utgå från anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän;

dels ock bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) 5 § 1 och 2 mom. ävensom i den vid reglementet fogade tjänsteförteckningen vidtagna de ändringar, som föranledas av riksdagens genom fastställande av vederbörande personalstater eller eljest meddelade beslut.

I sammanhang med nu förevarande punkt i statsverkspropositionen har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta motioner nämligen, dels

II:216, vari hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å 1926 års statsverksproposition i nu förevarande delar, hos Eders Kungl. Maj:t hemställa, att allsidig utredning i ämnet med därå grundade förslag måtte föreläggas 1927 års riksdag, dels ock

II:234, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att innehavare av förordnanden inom statsdepartementen i succession efter statssekreterare och expeditionshefer skola bibehållas vid den ställning i lönehänseende, de för närvarande intaga.

Det nu framlagda förslaget beträffande statsdepartementen innebär dels vissa omgrupperingar av departementens arbetsuppgifter, dels betydande personalindragningar, dels ock vissa andra åtgärder, avseende kostnadsminskning och ökad effektivitet i arbetet. Förslaget utgör det senaste ledet i de sedan några år tillbaka pågående försöken till ett systematiskt

nedbringande av förvaltningskostnaderna för vinnande jämväl på detta område av de besparingar, som äro nödvändiga för att under nuvarande ekonomiska förhållanden kunna uppställa en statsbudget med nödig stadga och härkraft. Ur denna principiella synpunkt måste förslaget hälsas med tillfredsställelse, även om i ej oväsentliga detaljer en enligt riksdagens mening berättigad kritik kan resas mot detsamma. De ifrågasatta personalindragningarna äro högst betydande och det gäller givetvis att se till, att indragningar ej vidtagas i sådan utsträckning, att det inom kort visar sig nödvändigt att ånyo förstärka arbetskrafterna genom anställande av personal i icke-ordinarie befattning. Den olägenhet, som redan nu förspörjes av att med hänsyn till det pågående besparingsarbetet statstjänster i olika grader i stor utsträckning hållas vakanta och bestridas av t. f. befattningshavare, skulle härigenom väsentligen ökas och den påtalade anordningen — främmande för de konstitutionella grunderna för vår förvaltning och ur det praktiska arbetsresultatets synpunkt otillfredsställande — vinna en icke önskvärd utvidgning.

I ovanberörda motion II: 216 har motionären, under framhållande av att den förebragta utredningen icke vore tillfredsställande vare sig beträffande omgrupperingen av departementens arbetsuppgifter eller i avseende å de ifrågasatta personalindragningarna, hemställt om avslag å förslaget samt begäran om ny utredning. Vad arbetsfördelningen vidkommer, har riksdagen avslagit Eders Kungl. Maj:ts förslag till ny lag om statsdepartementen och läser på grund härav ny utredning i ärendet och därav föranlett förslag kunna förväntas. Med hänsyn härtill skulle otvivelaktigt kunna göras gällande att, då möjlighet föreligger att inom en nära framtid departementsorganisationen kommer att förändras, rubbningar i staterna icke för närvarande borde vidtagas.

De skäl, som således kunna anföras till förmån för ett undanskjutande tills vidare av frågan, har riksdagen dock icke funnit vara av den vägande art, att de böra föranleda till att nu, då från Eders Kungl. Maj:ts sida ett beaktansvärt försök göres till systematiska och omfattande besparingsåtgärder inom centralförvaltningen, riksdagen på mera formella grunder skulle ställa sig avvisande mot att upptaga förslaget till realprövning. Även om en mera väsentlig omgruppering av ärendena eller t. o. m. förändrad departementsindelning inom en nära framtid kommer att vidtagas, lära svårigheterna att med hänsyn härtill jämka den personalorganisation, som nu beslutes, icke bliva allt för stora, särskilt när, på sätt riksdagen ansett lämpligt, övergångsstaten för den övertaliga personalen komma till användning, vilken anordning givetvis underlättar erforderliga förflyttningar eller indragningar. Vad utredningen beträffar, har riksdagen funnit, att densamma, kompletterad med av riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtade upplysningar, kan tjäna till grund för en granskning av lämpligheten av de föreslagna indragningsåtgärderna. Riksdagen har således icke kunnat bifalla nyssnämnda motion.

Riksdagen övergår härefter till en mera detaljerad granskning av den av

departementschefen framlagda planen för besparingsåtgärderna och följer därvid den ordning, i vilken de olika frågorna i statsrådsprotokollet behandlats.

Vad då först beträffar departementschefens uttalande om lämpligheten av att till minskning av departementens arbetsbörda och därigenom underlättande av personalindragningar genomföra viss *decentralisering* av mindre betydande ärendesgrupper från Eders Kungl. Maj:t till vederbörande ämbetsverk, synes en sådan åtgärd väl befogad, och riksdagen har intet att erinra mot de synpunkter, som av departementschefen lagts på denna fråga. Riksdagen vill dock framhålla angelägenheten av att man går fram med en viss försiktighet vid avgörandet av vilka ärenden, som lämpligen kunna decentraliseras. Särskilt vill riksdagen fästa uppmärksamheten på den olägenhet, som i form av en icke ensartad författningstillämpning kan uppstå, därest olika myndigheter komma att var för sig slutligen handlägga samma grupper av ärenden. Enligt vad riksdagen inhämtat, har man i sådant avseende en icke i allo gynnsam erfarenhet av den beslutanderätt beträffande ålderstillägg och uppflyttning i löneklass, som genom särskilda författningar under åren 1921 och 1922 tillagts olika ämbetsverk och myndigheter. Under förutsättning att nödig varsamhet i avseende å den ifrågasatta anordningen iakttages, har riksdagen emellertid intet att mot densamma erinra.

Vidkommande *den direkta föredragningen* av vissa ärenden i statsrådsberedningen av tjänstemän från de centrala ämbetsverk, som handlagt ärendena på det förberedande stadiet — en anordning som redan nu i vissa fall tillämpas — synes intet vara att erinra mot att man fortgår på denna väg och eventuellt söker något utvidga användningen av detta föredragningssätt. Riksdagen har visserligen ej förbisett de anmärkningar, som kunna göras mot det direkta föredragningssättet och som tagit sig uttryck i den kritik, som på sin tid kom de s. k. departementalkommitterades betänkande till del, men då departementschefen i nu förevarande sammanhang uttalat, att han icke ansett sig böra ingå på någon omorganisation av den centrala förvaltningen i riktning mot den av kommitterade föreslagna departementalreformen, har riksdagen, med bemärkande av detta uttalande, ur nu förevarande synpunkt icke velat framställa någon anmärkning mot förslaget. Det bör dock ligga i sakens natur att, såsom av departementschefen även framhållits, anordningen måste hållas inom ganska snäva gränser, och någon nämnvärd besparing torde knappast vara att av densamma förvänta. Riksdagen vill jämväl framhålla angelägenheten av att den direkta föredragningen icke anlitas i sådan utsträckning, att därigenom ämbetsverkens egentliga arbete försvåras och desorganiseras. I varje fall synes det lämpligt, att ämbetsverket självt har ett avgörande inflytande på frågan om vilken befattningshavare bör förordnas som föredragande.

Beträffande härefter frågan om sammanförande av de nuvarande anslagen för de olika departementen till gemensamma anslag för hela Eders

Kungl. Maj:ts kansli eller bibehållande av *särskilda stater* för departementen har departementschefen uttalat sig för sistnämnda anordning. Riksdagen ansluter sig till den av departementschefen sålunda intagna ståndpunkten.

De fördelar, som skulle vara förenade med en gemensam stat för Eders Kungl. Maj:ts kansli, har departementschefen ansett i huvudsak kunna vinnas genom en annan anordning — ändring på sådant sätt av det nuvarande förfarandet med befattningshavarnas utnämning till tjänst i visst departement, att *utnämningen sker endast till viss tjänst utan angivande av departement* och meddelande i sammanhang härmed av förordnande för den utnämnde att tillsvidare tjänstgöra i visst departement. Med en sådan anordning skulle önskemålen om underlättande av personalflyttningar mellan departementen bliva tillräckligt tillgodosedda.

Riksdagen har icke kunnat undgå att känna sig något tveksam gentemot det sålunda framlagda förslaget. Det kan givetvis ifrågasättas, om icke avlöningsreglementets bestämmelser om skyldighet för befattningshavare att underkasta sig förflyttning i tillräcklig grad tillgodose behovet av att kunna verkställa önskvärda omplaceringar av tjänstemännen och om således den osäkerhet i tjänstgöringsförhållanden, som måste uppkomma genom utnämningsfrågans ordnande på sätt departementschefen föreslagit, kan anses uppvägas av fördelen av den ökade förflyttningens möjligheten. På sätt av statsrådsprotokollet framgår, skulle denna också innebära, att, när ledighet uppstår å en befattning, densamma skulle under löpande budgetår kunna överflyttas till annat departement, där den kunde anses mera behöfelig, d. v. s. de av riksdagen fastställda staterna för departementen skulle av Eders Kungl. Maj:t, åtminstone tills vidare, kunna ändras, låt vara att för definitiv ändring av personalstaterna riksdagens medverkan sedermera måste påkallas. En sådan anordning kan riksdagen icke bifalla. Vad förslaget i övrigt beträffar, har riksdagen emellertid, efter övervägande av de skäl, som tala för och emot detsamma, icke velat motsätta sig anordningens genomförande, detta dock med ett undantag, nämligen beträffande sättet för utnämningen av kansliråd. Dessa befattningshavare representera nämligen genom sin tjänsteålder och sin speciella kunskap och erfarenhet på vederbörande departements förvaltningsområde sammanhållningen och kontinuiteten inom detta område. Vid sådant förhållande synes det riksdagen icke lämpligt att genom det förordade utnämningssättet öppna ökad möjlighet för förflyttning av kansliråd från det departement, där hans arbetskraft kan på bästa sätt göra sig gällande, till ett för honom främmande departement, som, i varje fall icke förr än efter en viss, antagligen icke så kort, tid kan i full utsträckning tillgodogöra sig hans kunskaper och erfarenhet.

Riksdagen anser sig alltså böra godtaga förslaget angående utnämningssättet med det undantag, att kansliråden böra utnämnas till tjänst i visst departement.

Vad departementschefen anfört angående ordnande av *rekryteringen* inom departementen har ej givit riksdagen anledning till annan erinran än att det vill synas, som om i den nämnd, vilken skulle avgiva förslag till antagning av amanuensaspiranter, borde, förutom statssekreterare och expeditionsschefer, även beredas plats åt något eller några av de äldre, härför lämpliga kansliråden.

Vidkommande de tilltänkta omläggningarnas innebörd för de särskilda tjänstemannagrupperna har departementschefen först upptagit frågan om *föredragandena i regeringsrätten*. Detta ämne är i nu förevarande statsrådsprotokoll endast i största korthet berört och den egentliga utredningen förekommer under vederbörande punkt i andra huvudtiteln (statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 7 januari 1926 sid. 10—21). Med hänsyn till att avgörandet av denna fråga utövar inflytande på organisationen av samtliga departementen och således är av en grundläggande betydelse för ärendet i dess helhet, har riksdagen emellertid ansett sig böra redan här upptaga densamma till principiell behandling.

Det bör då först erinras, att närmaste anledningen till att frågan om ändrad anordning av föredragningen i regeringsrätten nu kommit upp, är den under de senare åren starkt ökade balansen av oavgjorda mål tillhörande regeringsrättens prövning och det alltmera trängande behovet att få denna balans avarbetad till rimliga proportioner. Chefen för justitiedepartementet har emellertid framhållit, att även med hänsyn till normala förhållanden en omläggning av föredragningsformen för regeringsrättsärendena syntes påkallad. Till vinnande av nämnda mål har nu först och främst ifrågasatts viss utsträckning av den nuvarande sessionstiden, varigenom till denna skulle läggas en tid motsvarande omkring 15 föredragningsdagar. Vidare skulle en koncentration av föredragningen ske på tjänstemän, som vore avsedda enbart för denna uppgift, men, då i vissa departement icke kunde beredas full sysselsättning för en befattningshavare, som uteslutande sysslade med regeringsrättsföredragning, skulle en och samma tjänsteman kunna förordnas att vara föredragande för mer än ett departement. Då det ansetts svårt eller omöjligt att rationellt fördela arbetsbördan, så länge föredragandena helt sorterade under olika departement, har man funnit dem böra inordnas under ett av departementen, justitiedepartementet. De nya föredragandena skulle tillsättas på förordnande på viss tid och icke såsom nu medelst fullmakt. Avlöningen skulle utgå enligt lönegraden B 30 — kansliråds — men i en klass lägre än om vederbörande vore ordinarie. Antalet föredragande beräknas till 9 och i anslutning härtill är under andra huvudtiteln äskat ett ordinarie förslagsanslag å 94,500 kronor till avlönande av föredragande i regeringsrätten. De i de olika departementen för denna föredragning för närvarande avsedda tjänsterna hava ur respektive stater uteslutits.

Slutligen torde böra erinras, hurusom departementschefen framhållit, att till vinnande av lättnad i regeringsrådets kontrolläsning av akterna före-

dragande borde, i den mån så visade sig lämpligt, upprätta fullständig föredragningspromemoria, innefattande allt, som är av relevans i målet.

För genomförande av den sålunda skisserade anordningen har ändring ansetts erforderlig av § 5 i lagen om Eders Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909, däri stadgas, att föredragande i regeringsrätten skall efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande vara ämbets- eller tjänsteman i det statsdepartement, vartill det ärende, som skall föredragas, enligt stadgad fördelning hörer; och har med anledning härav Eders Kungl. Maj:t i proposition nr 8 föreslagit följande lydelse av första stycket av berörda paragraf: »Förordnande att inom vederbörande departement bereda och inför regeringsrätten föredraga ärende meddelar Konungen». I med anledning härav avgivet utlåtande nr 4 har riksdagens sammansatta stats- och första lagutskott anfört bl. a., att utskottet delade departementschefens mening därom, att balansen av oavgjorda mål, tillhörande regeringsrättens prövning, numera nått en sådan storlek, att för dess nedbringande särskilda åtgärder måste komma under övervägande, ävensom att dessa åtgärder borde inriktas på befordrandet av en snabbare behandling av målen i regeringsrätten. Likaså funne utskottet det otvivelaktigt, att för vinnande av sådan snabbare behandling en utsträckning av föredragningen inom regeringsrätten och ett lämpligt ordnande av föredragandenas arbete måste vara av stor betydelse. Den föreslagna lagändringen innebure endast, att Konungen vid förordnande av föredragande i regeringsrätten icke vidare skulle vara med sitt val bunden vid ämbets- eller tjänstemän inom visst departement. Särskilt med hänsyn till den betydliga olikhet, som departementen emellan rådde med avseende på antalet regeringsrättsärenden, torde den föreslagna lagändringen komma att i sin mån främja strävandet att vinna den snabbare behandling av regeringsrättsärendena, som åsyftats. Då utskottet tillstyrkte propositionen, förutsatte utskottet, att vid ärendenas beredning till föredragning och avgörande i regeringsrätten den administrativa erfarenheten från förvaltningens skiftande områden fortfarande bleve i nödig grad företrädd, såsom syftet torde hava varit med det ifrågavarande lagrummets nuvarande lydelse.

Under återopande av vad det sammansatta utskottet i berörda utlåtande anfört, har riksdagen i skrivelse den 3 mars 1926, nr 59, för Eders Kungl. Maj:t anmält, att nämnda proposition av riksdagen bifallits.

Riksdagen vill nu till en början framhålla, att det icke torde kunna förnekas, att den ifrågasatta anordningen med föredragande, som utslutande ägna sig åt föredragningsarbetet och äro sammanförda under ett och samma departement, skulle kunna visa sig väl lämpad för det närmaste ändamålet med omorganisationen — balansens avarbetande. De bästa till buds stående arbetskrafterna från såväl departementen som förvaltningen i övrigt och jurisdiktionen komme givetvis att förordnas till ifrågavarande uppdrag och arbetsprodukten skulle härigenom kunna uppdrivas till högsta möjliga mått. Riksdagen har emellertid å andra sidan funnit,

att förslaget måste anses behäftat med sådana olägenheter, att riksdagen i trots av dess påpekade fördelar ansett sig icke kunna godkänna detsamma. Den huvudinvändning, som måste göras mot detsamma, är, att själva grundförutsättningen för den nuvarande anordningen av föredragningen — föredragandens intima kontakt med administrationen i övrigt, sådan densamma i praktiken gestaltar sig — genom koncentrationen till justitiedepartementet komme att elimineras och föredragningen, till nackdel för de reala synpunkterna, erhålla en mera formellt juridisk betoning. Denna synpunkt har också, såsom ovan erinrats, blivit av riksdagen i dess skrivelse nr 59 antydd, ehuru riksdagen i det sammanhang, varom då var fråga, icke haft anledning närmare ingå på själva organisationsfrågan. Anordningen med ett komplex av föredragande, sorterande under justitiedepartementet, har en stark likhet med nedre justitierevisionens ställning i förhållande till högsta domstolen, en likhet, som blir så mycket mer framträdande, om den av departementschefen i utsikt ställda utförliga promemorieskrivningen införes. I sistnämnda hänseende vill riksdagen emellertid hava uttalat, att upprättande av promemorior av den omfattning, som förekommer vid föredragningar inför högsta domstolen, icke varit vid regeringsrättens inrättande avsett och att sådant ej heller hädanefter synes böra påkallas annat än i ett eller annat fall, där särskilda omständigheter kunna anses motivera vidlyftigare promemorior. Överhuvudtaget vill riksdagen framhålla, att en organisation, kopierad på nedre justitierevisionen, icke kan anses lämplig på förevarande område.

Härtill kommer, att en följd av förslagets genomförande torde bliva, att de bästa arbetskrafterna komma att ryckas från det administrativa arbetet i egentlig mening och att svårigheter komma att yppa sig, när det gäller att efter slutat förordnande som föredragande placera vederbörande i annan statstjänst — svårigheter, som kunna befaras leda till ett förskjutande av den normala befordringsgången inom departementen.

De fördelar, som enligt riksdagens uttalande äro förbundna med ovanberörda lagändring, kunna emellertid enligt riksdagens mening utnyttjas på annat sätt än som nu föreslagits.

Riksdagen har härvid tänkt sig, att föredragande visserligen allt fortfarande skulle tillhöra visst departement, men att Eders Kungl. Maj:t skulle vara oförhindrad att på föredragning av vederbörande departementschef till uppdraget förordna vilken tjänsteman som helst, som funnes här till lämplig — kansliråd, kanslisekreterare, amanuens eller befattningshavare utanför statsdepartementen — således även tjänsteman i annat departement, vilken då i förevarande hänseende komme att tillhöra det departement, där förordnandet meddelades. För beredande av nödiga avlöningsmedel för bestridande av såväl föredragningen som eventuellt annat mera kvalificerat arbete har riksdagen i vissa departement uppfört en ordinarie förste kanslisekreteraretjänst, nämligen i social-, kommunikations-, ekklesiastik- och handelsdepartementen. Beträffande justitiedepartementet synes

föredragningen där icke vara av större omfattning än att den bör kunna utföras av departementets personal, utan att särskilda medel behöva därför beräknas. I försvarsdepartementet skulle anställas en extra föredragande. Vidkommande finansdepartementet har riksdagen ansett att, med hänsyn till den mycket stora balansen och den omfattande föredragning, som även efter dennas avarbetande där kan väntas förekomma, böra avses en kansliråds-tjänst och en förste kanslisekreteraretjänst samt tillsvidare två extra föredragande. Det torde nämligen icke böra förbises, att den nuvarande stora anhopningen av besvärsmål i finansdepartementet kan antagas vara efterdyningar av kristiden och att de numera inträdda mera normala förhållandena i beskattningshänseende så småningom skola göra sig gällande i en nedgång av de till departementet inkommande målen. Riksdagen kan icke finna annat än att den av riksdagen således beslutade anordningen skall komma att visa sig väl ägnad att befordra det mål, man med Eders Kungl. Maj:ts förslag velat vinna, i det att behovet av rörlighet på tjänsterna är i ej mindre grad än i sistberörda förslag beaktat samtidigt som den önskvärda kontakten med administrationen i övrigt bibehålles.

Slutligen vill riksdagen, som med tillfredsställelse beaktat regeringsrättens avsikt att något öka antalet föredragningsdagar per år, ifrågasätta, huruvida icke en undersökning borde verkställas i fråga om möjligheten att även genom ändringar och omläggningar av formerna för arbetet inom regeringsrätten vinna ökat arbetsresultat. Då det emellertid lär kunna antagas, att Eders Kungl. Maj:t icke underlåter att hava sin uppmärksamhet riktad på denna angelägenhet, har riksdagen ansett sig icke böra i vidare mån än som skett beröra frågan.

Beträffande föredragandenas ställning i avlöningshänseende har, såsom nämnts, Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att föredragandena såsom extra kansliråd skulle hänföras till lönegraden B 30. Riksdagen kan emellertid icke finna, att en så hög placering är av omständigheterna påkallad. Till uppdraget torde i allmänhet komma att förordnas yngre tjänstemän, för vilka även en något lägre avlöning än den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna måste anses fullt skälig. Det bör ej heller förbises, att förordnande av ifrågavarande slag kan betraktas som en så betydande merit, att det redan ur denna synpunkt bör vara vederbörande angeläget att erhålla uppdraget. I anslutning till denna sin uppfattning har riksdagen, på sätt ovan omförmälts, ansett, att utgångspunkten för avlöningens bestämmande bör vara lönen för förste kanslisekreterare, dock med vissa modifikationer betingade dels av de olika lönegrader, som de förordnade kunna tillhöra, dels ock av att i allmänhet den förordnade ansetts böra beredas någon förhöjning av sin förut innehavda avlöning. Riksdagen har således tänkt sig att föredragandena skulle åtnjuta avlöning i endera av lönegraderna B 26 eller B 28 i enlighet med de grunder, som angivas i nedanstående punkter.

1) Befattningshavare i någon av lönegraderna B 26—B 28, däri inräknade även befattningshavare å extra stat, som förordnas såsom före-

dragande i regeringsrätten, erhåller under tiden för sådant förordnande avlöning enligt B 28.

2) Befattningshavare i lönegrad under B 26, däri inräknade befattningshavare å extra stat och övrig icke-ordinarie personal, erhåller avlöning enligt B 26.

3) Därest lägsta löneklassen i de respektive lönegraderna B 28 och B 26 är minst två löneklasser högre än den löneklass, befattningshavaren förut tillhör, placeras han i denna lägsta löneklass. I annat fall äger han åtnjuta lön enligt löneklass, som är två klasser högre än den, han skulle hava innehaft, om han kvarstått i sin förutvarande befattning, dock ej utöver högsta löneklassen i de respektive lönegraderna.

4) För uppflyttning i löneklass i de båda nämnda lönegraderna tillämpas de vanliga reglerna.

5) Därest Kungl. Maj:t till föredragande förordnar befattningshavare i lönegrad över B 28, skall denne, utan hinder av ovan angivna avlöningsgrunder, under förordnandet uppbära sin redan innehavande lön eller arvode motsvarande denna lön.

6) Nuvarande föredragande, som från och med den 1 juli 1926 förordnas till ifrågavarande uppdrag, skall, så länge det nya förordnandet varar, icke lida minskning i den till honom vid slutet av budgetåret 1925—1926 för föredragningen utgående ersättningen.

Riksdagen har vidare för beredande åt föredragandena av ytterligare en förmån ansett skäligt, att de vid eventuell befordran till tjänst i lönegraden B 30 må för lönetur i denna grad tillgodoräkna sig tiden för nu ifrågavarande förordnande.

Beträffande de närmare avlöningsbestämmelser, som må visa sig erforderliga, synes Eders Kungl. Maj:t böra meddela sådana i huvudsaklig avslutning till ovan angivna allmänna grunder.

De belopp, som erfordras för genomförande av avlöningsbestämmelserna i de departement, där ordinarie tjänst är för ändamålet å staten uppförd, böra avföras, även till den del de må överskjuta avlöningen vid denna tjänst, å anslaget till avlöning av ordinarie befattningshavare.

Beträffande avlöningen till de extra föredragandena har riksdagen beräknat erforderliga medel med utgångspunkt från avlöningen i näst högsta löneklassen i B 26, d. v. s. löneklass 28.

Vad härefter angår chefens för finansdepartementet allmänna uttalanden angående de tilltänkta indragningarnas innebörd i övrigt, hava desamma icke givit riksdagen anledning till erinran.

Försök med inrättande av en *skrivcentral* synes riksdagen välbetänkt, liksom ock det torde vara lämpligt att, på sätt departementschefen ifrågasatt, vid nyantagning av vaktpersonal försöksvis övergå till *anställande av yngre, speciellt för budskickning lämplig icke-ordinarie personal*. För-siktigheten synes dock bjuda, att åtminstone till en början denna anställningsform gives en rätt begränsad omfattning.

Förslaget beträffande *anslagen till icke-ordinarie befattningshavare* innebär, att desamma skulle anvisas å departementens stater såsom en enda anslagspost av förslagsanslags natur men sönderfalla i följande tre underavdelningar:

grundlöner till e. o. tjänsteman, bestämt belopp;
avlöningsförhöjningar till e. o. tjänstemän, förslagsvis anvisat belopp;
extra befattningshavare, renskrivning, övertidsersättning, läkarevård m. m., bestämt belopp.

Riksdagen har icke annat att erinra häremot, än att, då i tredje posten upptagas vissa enligt givna författningsbestämmelser automatiskt utgående utgifter såsom läkarvård, begravningshjälp m. m. och således risk föreligger, att det anvisade bestämda beloppet skall överskridas, dylika utgifter böra överföras till den andra, förslagsvis anvisade posten.

Förslaget om uteslutande av de nuvarande *anslagen till vikariatsersättningar* och dessa ersättningsars bestridande från anslagen till avlönande av ordinarie befattningshavare har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Beträffande härefter frågan om sättet för *övergången till den nya organisationen* kan riksdagen icke bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om att samtliga övertaliga befattningshavare skulle uppföras å indragningsstat, därvid vissa befattningshavare fortfarande skulle äga tjänstgöringsskyldighet, andra däremot vara tjänstefria. Placering på indragningsstat med tjänstgöringsskyldighet måste anses vara en principiellt oegentlig anordning, som, om den än i något enstaka fall redan förekommer, icke bör vinna ökad tillämpning. Riksdagen har i stället ansett, att övergången lämpligen bör ordnas på följande sätt.

Samtliga de befattningshavare, som genom av riksdagen under de särskilda departementen beslutade indragningarna bliva övertaliga, uppföras antingen på övergångsstat för respektive departement eller å indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet. Till sistnämnda grupp hänföres först och främst de tjänst innehavare, som vid ingången av budgetåret 1926—1927 innehava en levnadsålder, som med högst två år understiger den för erhållande av pension stadgade åldern.

Enligt vad riksdagen inhämtat, utgöras dessa av 2 kansliråd och 1 kanslibiträde. Återstående befattningshavare uppföras å övergångsstat under sina respektive departement.

Av dessa, tillhoppa 23, därav 5 kansliråd, 4 förste kanslisekreterare, 6 andre kanslisekreterare (kanslisekreterare å gammal stat), 1 kansliskrivare och 2 biträdesbefattningar samt 2 förste expeditionsvakter och 3 expeditionsvakter, skall Eders Kungl. Maj:ts dock äga överflytta på indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet ytterligare högst 7 befattningshavare, därav 2 kansliråd, 2 förste kanslisekreterare, 2 andre kanslisekreterare (kanslisekreterare å gammal stat) och 1 förste expeditionsvakt. Härvid bör märkas att, då det kan förekomma att i ett visst departement finnes en befattningshavare, vilkens överflyttande på indragningsstat är önskvärt, men

att å detta departements övergångsstat ej är uppförd någon motsvarande tjänst, Eders Kungl. Maj:t bör äga att genom erforderliga omflyttningar av tjänster från ett departements ordinarie stat till ett annat departements övergångsstat och tvärtom bereda möjlighet till överförande av viss befattningshavare å indragningsstat.

Vidkommande de grunder, som skola följas vid överförandet å indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet, har vad departementschefen i sådant avseende uttalat icke givit riksdagen anledning till annan erinran, än att, då en levnadsålder av 60 år för manliga tjänstemän uppställts såsom den gräns, vid vilken överflyttning i allmänhet borde ske, det vill synas, som om denna regel näppeligen kan tillerkännas någon större allmängiltighet, utan att man fastmera kan tänka sig många fall, där densamma icke bör komma i tillämpning.

Departementschefen har med utgångspunkt från att avlöningen för vissa övertaliga befattningshavare med tjänstgöringsskyldighet skulle bestridas från indragningsstaten uttalat, att så borde förfaras i första hand beträffande befattningshavare, som vore ständigt eller mera varaktigt sjuklediga samt ifråga om tjänstemän, som till följd av årligen återkommande anställning hos riksdagens utskott eller av jämförlig anledning plägade regelbundet åtnjuta full tjänstledighet under en avsevärd del av året. I anledning av vad sålunda förekommit, har riksdagen, ehuru jämlikt riksdagens beslut i fråga om ordnande av övergången till den nya organisationen placering å indragningsstat med tjänstgöringsskyldighet icke skulle förekomma, i allt fall icke velat underlåta att med bestämdhet uttala, att tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer ur det allmännas synpunkt är fullt ut lika viktig som annan statstjänst, och att därför inga anordningar vare sig av här angiven eller annan art må vidtagas, som äro ägnade att för riksdagen eller dess nyss angivna delegationer försvåra erhållandet av de tjänstemän, som av dem må anses önskvärda.

Vad beträffar avlönings- och pensionsförmåner för den å indragningsstat uppförda personalen har riksdagen intet att erinra mot vad i sådant avseende föreslagits.

Vidkommande slutligen det i motionen II: 234 framställda förslaget att tjänstemän förordnade i succession efter statssekreterare och expeditionschefer skola bibehållas vid den löneställning, de för närvarande intaga, synas visserligen beaktansvärda billighetsskäl kunna tala för en sådan anordning, men ett generellt medgivande av förslaget innehåll anser sig riksdagen dock, med hänsyn till de vidsträckta konsekvenser detsamma kan tänkas medföra, icke kunna bifalla. Det bör nämligen icke förbises, att förordnanden, som i avseende å varaktighet och avlöningsförhållanden äro principiellt jämförliga med de nu ifrågavarande förordnandena, i icke ringa omfattning förekomma inom åtskilliga andra förvaltningsområden. Riksdagen har därför ansett lämpligast att vid behandlingen av departementens stater för varje särskilt där förekommande fall

av förordnande av förevarande eller därmed jämförlig art pröva, huruvida den föreslagna förmånen bör vederbörande beredas; och kommer riksdagen alltså att under följande punkter angiva de resultat, vartill prövningen givit anledning.

Förslaget om rätt för Eders Kungl. Maj:t att i *tjänsteförteckningen* vid avlöningsreglementet vidtaga de ändringar, som föranledas av riksdagens beslut angående personalstaterna, anser sig riksdagen böra bifalla.

Vad departementschefen i övriga, här ovan ej vidrörda delar uttalat, har ej givit riksdagen anledning till särskilt yttrande.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å förenämnda motion II:216,

dels godkänt ovan angivna grunder i fråga om sättet för genomförandet av indragningen av övertaliga befattningar vid statsdepartementen ävensom de riktlinjer i övrigt för den föreslagna omläggningen av departementens stater, som ovan uppdragits;

dels bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att i anslutning till av riksdagen beslutade allmänna grunder för avlöning åt föredragandena i regeringsrätten meddela de närmare bestämmelser i ämnet, som må visa sig erforderliga;

dels beslutat, att de befattningshavare, som i enlighet med de under 1) angivna grunder överföras till allmänna indragningsstaten skola vara berättigade att åtnjuta lön enligt avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451), dock med skyldighet för dem att, i den händelse de efter förflyttning till indragningsstaten erhålla annan ordinarie tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya avlöningsförmånerna samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstiga berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag;

dels medgivit, att lön och vikariatsersättning till icke-ordinarie tjänsteman, som uppehåller ordinarie befattning, å vilken avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) är tillämpligt, må, där särskilt anslag till vikariatsersättningar icke är för vederbörande verk anvisat, utgå från anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän;

dels ock bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) 5 § 1 och 2 mom. ävensom i den vid reglementet fogade tjänsteförteckningen vidtaga de ändringar, som föranledas av riksdagens genom fastställande av vederbörande personalstater eller eljest meddelade beslut.

II.

Justitiedepartementet.

1:o) Eders Kungl. Maj:t har under andra huvudtiteln (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartements-ärenden för den 7 januari 1926) föreslagit riksdagen att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar i justitiedepartementet på följande sätt:

Befattning Lönegrad

Kansliavdelningen.

1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
3 kansliråd	B 30
2 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21

Lagavdelningen.

1 statssekreterare och chef för lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 ledamot å lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—

1 förste expeditionsvakt	B 7
1 kanslibitråde	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
3 kontorsbiträden	B 4

För tjänstgöring i statsrådsberedningen.

1 förste expeditionsvakt	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

dels godkänna följande stat för justitiedepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 155,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattninghavare m. m., ...	»
förslagsanslag	33,300

Summa förslagsanslag kronor 188,800;

dels ock höja det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp 157,800 kronor med 31,000 kronor till 188,800 kronor.

Såsom av riksdagens skrivelse nr 88 framgår, har frågan om överflyttande av kyrkoärendena från ecklesiastik- till justitiedepartementet på grund av riksdagens ståndpunkt till denna fråga förfallit. Till följd härav bör det för justitiedepartementets kansliavdelning föreslagna antalet ordinarie befattningshavare minskas med de arbetskrafter, som avsetts för kyrkoärendenas handläggning inom detta departement eller med 1 kansli-råd, 1 förste kanslisekreterare och 1 andre kanslisekreterare.

Någon ändring i övrigt i fråga om personaluppsättningen å sagda avdelning inom departementet skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag icke äga rum. Häremot har riksdagen icke haft något att erinra. Riksdagen förutsätter emellertid, att någon särskild personal för föredragning i regeringsrätten av ärenden från departementet icke beräknas, utan att denna föredragning kan ombesörjas av de för avdelningen avsedda befattningshavarna.

Å lagavdelningen skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag å extra stat uppföras 2 nya ledamöter. Den ena av dessa skulle hava att taga viss befattning med redigerandet av Svensk författningssamling, varigenom den å avdelningen nu placerade förste kanslisekreteraren skulle kunna för framtiden undvaras. Med hänsyn till bland annat beskaffenheten av det arbete, som sålunda skulle komma att åvila den ene av ifrågavarande ledamöter, har riksdagen visserligen icke kunnat undgå att hysa viss tveksamhet rörande behövligheten av båda befattningarnas inrättande. Riksdagen har emellertid efter övervägande funnit sig icke böra motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Jämväl den föreslagna ställningen i lönehänseende för befattningshavarna i fråga har riksdagen ansett sig kunna godkänna.

Vidare skulle enligt förslaget 1 andre kanslisekreterartjänst å lagavdelningen, som för närvarande icke uppehålles, avföras ur staten. Förslaget i denna del har ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

I detta sammanhang har riksdagen till prövning förehaft det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget att tilldela chefen för lagavdelningen tjänsttiteln statssekreterare. Detta förslag har riksdagen icke kunnat bifalla. Riksdagen vill erinra om, att riksdagen vid statssekreterarinstitutionens inrättande år 1917 motsatte sig av Eders Kungl. Maj:t då framlagt förslag att tilldela chefen för lagavdelningen samma titel som de nya befattningshavarna.

Vad vidare angår den för departementet gemensamma ordinarie personalen, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring än att 1 förste expeditionsvakt med tjänstgöring vid statsrådsberedningen skulle

indragas. Förslaget härutinnan har icke föranlett erinran från riksdagens sida.

Vidkommande härefter den icke-ordinarie personalen, har medel beräknats för avlönande av 1 förste amanuens med heltidstjänstgöring och 3 andre amanuenser med halvtidstjänstgöring, varav 1 avsedd att biträda den befattningshavare, vilken förordnas att föredraga regeringsrättsärenden, ävensom 1 expeditiönsvakt. Anslagsposten till extra befattningshavare, renskrivning m. m., som i Eders Kungl. Maj:ts förslag med hänsyn till kyrkoärendenas överflyttande till justitiedepartementet beräknats till 8,028 kronor, har upptagits med 5,000 kronor.

Anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare har på grund härav beräknats sålunda:

Grundavlöningar till extra ordinarie tjänstemän, högst	kronor	12,390
Avlöningsförhöjningar till extra ordinarie tjänstemän m. m., förslagsvis	»	726
Extra befattningshavare, renskrivning m. m., högst	»	5,000
Förslagsanslag kronor		18,116,

vilket belopp synts böra avrundas till 18,200 kronor.

Vad slutligen angår övergången till den nya organisationen, komme med hänsyn till vad riksdagen sålunda beslutat följande ordinarie befattningar att indragas, nämligen 1 förste kanslisekreterare, 1 andre kanslisekreterare och 1 förste expeditiönsvakt. Då ingen av dessa befattningar för närvarande är vakant, ha i enlighet med de principer för övergången till den nya organisationen, som riksdagen förut angivit, samtliga dessa tjänster uppförts å övergångsstat och å sådan stat beräknats ett anslag av i runt tal 20,100 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen dels bestämt antalet ordinarie befattningar i justitiedepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
------------	----------

Kansliavdelningen.

1 statssekreterare och expeditiönschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
1 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
2 andre kanslisekreterare	B 21

Lagavdelningen.

1 chef för lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 ledamot å lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—

1 förste expeditionsvakt	B 7
1 kanslibiträde	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
3 kontorsbiträden	B 4

För tjänstgöring i statsrådsberedningen.

1 förste expeditionsvakt	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

dels beslutat, att å övergångsstat för justitiedepartementet skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 förste kanslisekreterare	B 26
1 andre kanslisekreterare	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7;

dels godkänt följande ordinarie stater för justitiedepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 127,300
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 18,200

Förslagsanslag kronor 145,500;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 20,100;
---	----------------

dels ock höjt ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp kronor 157,800 med .....

»	7,800
till	» 165,600.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 7 januari 1926) att till avlönande av två extra ledamöter å lagavdelningen i justitiedepartementet för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag å 24,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till avlönande av två extra ledamöter å lagavdelningen i justitiedepartementet för budgetåret 1926—1927 anvisat ett extra anslag å 24,000 kronor.

3:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 7 januari 1926) att till avlönande av föredragande i regeringsrätten i riksstaten under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 94,500 kronor.

Under erinran om vad riksdagen under avdelning I (de allmänna grunderna för förslaget) anført ifråga om ordnandet av föredragningen i regeringsrätten och regeringsrättsföredragandenas ställning får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke vunnit riksdagens bifall.

III.

Försvarsdepartementet.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 7 januari 1926) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare i försvarsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
<i>Kansliavdelningen.</i>	
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
4 kansliråd	B 30
2 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
4 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4

Kommandoexpeditionerna.

1 chef för lantförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 chef för sjöförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 expeditionsvakter	B 5;

dels godkänna följande stat för försvarsdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	193,900
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m.		
å kansliavdelningen, <i>förslagsanslag</i>	»	22,600
Arvoden till viss personal å kommandoexpeditionen	»	21,180
	Summa kronor	237,680;

dels ock minska ordinarie förslagsanslaget till departementet, nu 271,500 kronor, med 33,820 kronor till 237,680 kronor.

Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna organisationen av försvarsdepartementet finner riksdagen sig böra godkänna. Givetvis komma — såsom också föredragande departementschefen framhållit — krävande arbetsuppgifter att under de närmaste åren åvila departementet på grund av den under fjolåret beslutade nya försvarsorganisationens genomförande. För den händelse emellertid tillfälligt behov av arbetsförstärkning under dessa år skulle uppkomma, kan sådan förstärkning beredas departementet medelst å övergångsstat uppförd personal. För regeringsrättsföredragningen skulle dock, enligt vad riksdagen förut omförmält, avses 1 extra förste kanslisekreterare. Denne torde emellertid icke erfordras för längre tid än intill ingången av budgetåret 1927—1928.

På grund av riksdagens beslut i fråga om den ordinarie personalen inom departementet komma följande å staten för departementet nu uppförda ordinarie befattningar att indragas, nämligen 2 kansliråd, 3 förste kanslisekreterare, 1 andre kanslisekreterare (kanslisekreterare å gammal stat) och 1 förste expeditionsvakt. Av dessa befattningar är den ena kanslirådstjänsten för närvarande vakant. Samtliga övriga befattningar böra i enlighet med de av riksdagen beslutade principerna för genomförande av övergången till den nya organisationen uppföras å övergångsstat. Det härför erforderliga anslaget har beräknats till i runt tal 50,600 kronor. Med hänsyn till att detta anslag, enligt vad riksdagen inhämtat, förväntas icke komma att till fullo tagas i anspråk för avlöning av den å övergångsstat uppförda personalen, har riksdagen ansett sig icke böra upptaga särskilt anslag för avlöning åt den extra förste kanslisekreterare, som under nästkommande budgetår avsetts för regeringsrättsföredragningen från departementet, utan synes avlöningen åt denne befattningshavare kunna utgå från anslaget till övergångsstat.

Den prövning, riksdagen i enlighet med vad förut anförts företagit i anledning av motionen II: 234, föranleder slutligen riksdagen att medgiva att, därest amanuensen i försvarsdepartementet John Woldemar Angelo Lindman till följd av de vidtagna personalindragningarna skulle gå förlustig förordnande å andre kanslisekreterartjänst, han må bibehållas vid den avlöning, han för närvarande åtnjuter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet ordinarie befattningar i försvarsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
<i>Kansliavdelningen.</i>	
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditjonschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
4 kansliråd	B 30
2 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
4 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditjonsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditjonsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

Kommandoexpeditionerna.

1 chef för lantförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 chef för sjöförsvarets kommandoexpedition, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 expeditjonsvakter	B 5;

dels beslutat, att å övergångsstat för försvarsdepartementet skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 kansliråd	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 andre kanslisekreterare	B 21
1 förste expeditjonsvakt	B 7;

dels godkänt följande ordinarie stater för försvarsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 193,900
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. å	
kansliavdelningen, <i>förslagsanslag</i>	» 22,600
Arvoden till viss personal å kommandoexpeditionerna	» 21,180

Förslagsanslag kronor 237,680;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag	kronor	50,600;
<i>dels</i> höjt ordinarie förslagsanslaget till försvarsdepartementet, nu	kronor	271,500
med	»	16,780
till	»	288,280;

dels ock medgivit, att, därest amanuensen i försvarsdepartementet John Woldemar Angelo Lindman till följd av de vidtagna personalindragningarna går förlustig förordnande å andre kanslisekreterartjänst, han må bibehållas vid den avlöning, han för närvarande åtnjuter.

IV.

Socialdepartementet.

1:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1926) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar i socialdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet å 17,000 kronor	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet å 15,000 kronor	—
1 byråchef för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet å 12,000 kronor	—
2 kansliråd	B 30
1 kansliråd, tillika statens inspektör för fattigvård och barnavård	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 förste kanslisekreterare, tillika assistent hos statens inspektör för fattigvård och barnavård	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för socialdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 173,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 31,700
Ersättning till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård	» 6,000
	Summa kronor 210,700;

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 273,700 kronor, med 63,000 kronor till 210,700 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle socialdepartementet organiseras på — förutom lagbyrån — allenast tre byråer, byrån för fattigvårds- och barnavårdsärenden däri inberäknad, och följande befattningar indragas, nämligen 2 kansliråd, 2 förste kanslisekreterare, 1 andre kanslisekreterare, 1 kanslibitråde samt 1 expeditionsvakt. Dessutom skulle 1 nu å övergångsstat upptagen kanslisekreterarbefattning överföras till indragningsstat och i samband därmed anslaget till övergångsstat för departementet uteslutas ur riksstaten.

I samband med denna minskning i arbetskrafterna har departementschefen tänkt sig en decentralisering av vissa grupper av ärenden, däribland frågor om utnämning av provinsialläkare och överläkare vid hospital och asylor samt om tilldelande av apoteksprivilegier, vilka ärenden skulle ankomma på medicinalstyrelsens avgörande. Utredning angående möjligheten av en sådan decentralisering pågår inom departementet. Riksdagen, som med anledning härav ej ansett sig böra för närvarande uttala något omdöme om de ifrågasatta decentraliseringsåtgärderna, har emellertid icke kunnat undgå att ställa sig något tveksam gentemot omfattningen av de föreslagna indragningarna, allra helst som riksdagen icke på frågans nuvarande stadium är fullt övertygad om lämpligheten av samtliga de åtgärder till lättande av arbetsbördan, som man i form av decentralisation avsett skola vidtagas. Särskilt gäller detta i fråga om utnämning till högre tjänster. Efter övervägande av de på saken inverkan omständigheterna har riksdagen likväl icke, med undantag för vad nyss sagts beträffande vissa utnämningsfrågor ävensom för frågor om tilldelande av apoteksprivilegier, velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag, i avseende å vilket riksdagen icke funnit skäl vidtaga annan avvikelse än att, med hänsyn till vad riksdagen beslutat i fråga om regeringsrättsföredragningens anordnande, den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ordinarie staten utökats med 1 förste kanslisekreterarbefattning.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om den icke-ordinarie personalen i departementet har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att det nu till ersättning till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård ut-

gående anslaget skulle nedsättas med 1,500 kronor eller från 7,500 kronor till 6,000 kronor. Mot förslaget härutinnan har riksdagen ej heller haft något att erinra.

Av de å socialdepartementets stat nu uppförda ordinarie befattningarna äro följande vakanta, nämligen 1 förste kanslisekreterare, 1 expeditjonsvakt och 1 kontorsbiträde. Därjämte hålles 1 andre kanslisekreterartjänst vakant, så länge den ovannämnde kanslisekreteraren kvarstår å övergångsstat. Någon kontorsbiträdestjänst i departementet är emellertid icke nu ifrågasatt till indragning. I enlighet med de av riksdagen förut angivna principerna för övergången till den nya organisationen har nu på övergångsstat uppförts 2 kanslirådstjänster, varjämte å övergångsstat bibehållits den å sådan stat nu uppförda kanslisekreteraren. 1 kanslibiträde, som redan uppnått en levnadsålder, som med två år understiger den för erhållande av pension stadgade åldern, har däremot överförts på indragningsstat. Anslaget för övergångsstat för departementet har på grund härav uppförts med 28,100 kronor.

Slutligen har riksdagen vid prövning av motionen II:234 funnit sig böra medgiva, att, därest amanuenserna i socialdepartementet Herman Alfred Natanael Hultkrantz och Åke Karl Gustaf Karlholm på grund av de vidtagna personalindragningarna skulle gå förlustiga förordnande å andre kanslisekreterartjänst, de må bibehållas vid den avlöning, de för närvarande åtnjuta.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts framställning

dels bestämt antalet ordinarie befattningar i socialdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
1 expeditjonschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
1 byråchef för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd.....	B 30
1 kansliråd, tillika statens inspektör för fattigvård och barnavård	B 30
4 förste kanslisekreterare.....	B 26
1 förste kanslisekreterare, tillika assistent hos statens inspektör för fattigvård och barnavård	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare.....	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditjonsvakt	B 7
2 kanslibitraden	B 7
2 expeditjonsvakter	B 5
3 kontorsbitraden	B 4:

dels beslutat, att å övergångsstat för socialdepartementet skola från och med den 1 juli 1926 vara uppförda följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
2 kansliråd	B 30

1 kanslisekreterare:

lön	2,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
tjänstgöringspenningar	1,500	
provisoriskt avlöningstillägg	1,200	
Summa kronor	5,200	

dels godkänt följande ordinarie stater för socialdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 182,900
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 31,700
Ersättning till sakkunniga biträden åt statens inspektör för fattigvård och barnavård	» 6,000
<i>Förslagsanslag</i>	kronor 220,600;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 28,100;
<i>dels</i> minskat ordinarie förslagsanslaget till socialdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu	kronor 273,700
med	» 25,000
till	» 248,700;

dels ock medgivit, att, därest amanuenserna Herman Alfred Natanael Hultkrantz och Åke Karl Gustaf Karlholm till följd av de vidtagna personalindragningarna gå förlustiga förordnande å andre kanslisekreterartjänst, de må bibehållas vid den avlöning, de för närvarande åtnjuta.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1926) att ur riksstaten utesluta det ordinarie anslaget till övergångsstat för socialdepartementet.

Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen ur riksstaten uteslutit det nu utgående ordinarie anslaget till övergångsstat för socialdepartementet.

V.

Kommunikationsdepartementet.

1:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 7 januari 1926) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar i kommunikationsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 byråchef för tekniska ärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927:

Stat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 145,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 23,700
	<u>Summa kronor 169,100;</u>

dels ock minska det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 189,300 kronor, med 20,200 kronor till 169,100 kronor.

I samband med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, I: 40, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan löneställning för byråchefen för tekniska ärenden i kommunikationsdepartementet, att han icke lede minskning i hittills utgående löneförmåner, dyrtidstillägg inberäknat.

Vidkommande Eders Kungl. Maj:ts förslag om att å ordinarie stat uppföra den nu å extra stat anställda byråchefen för tekniska ärenden har riks-

dagen funnit skäl icke föreligga för en sådan förändring i denne befattningshavares ställning. Enligt riksdagens mening bör befattningen kvarstå å extra stat med bibehållande av hittills utgående löneförmåner. Riksdagen har alltså funnit sig böra tillmötesgå nyssnämnda motion I: 40.

Vad beträffar övriga av Eders Kungl. Maj:t å kommunikationsdepartementets stat upptagna befattningar, har riksdagen icke funnit skäl till annan erinran än att med hänsyn till riksdagens ståndpunkt beträffande anordningen av regeringsrättsföredragningen ytterligare 1 förste kanslissekreterartjänst uppförts å staten och antalet förste kanslissekreterare i departementet sålunda bestämts till 4.

Mot den av Eders Kungl. Maj:t framlagda beräkningen av anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. har riksdagen icke funnit något att erinra.

Slutligen har riksdagen vid prövning av motionen II: 234 funnit sig böra medgiva, att, därest amanuenserna i kommunikationsdepartementet Adolf Carl Filip von Krusenstierna och Edvard Karl Samuel Söderberg till följd av de vidtagna personalindragningarna skulle gå förlustiga förordnande å andre kanslissekreterartjänst, de må bibehållas vid den avlöning, de för närvarande åtnjuta.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts framställning samt ovanberörda motion,

dels bestämt antalet ordinarie befattningar i kommunikationsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
2 kansliråd	B 30
4 förste kanslissekreterare.....	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslissekreterare.....	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

dels beslutat, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 kansliråd	B 30
1 andre kanslissekreterare.....	B 21
1 expeditionsvakt	B 5
1 kontorsbiträde	B 4;

dels godkänt följande ordinarie stater för kommunikationsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 143,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 23,700
	<i>Förslagsanslag</i> kronor 166,700:

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 24,400;
<i>dels</i> höjt ordinarie förslagsanslaget till kommunikationsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli,	
nu	kronor 189,300
med	» 1,800
till	» 191,100;
saamt	

dels ock medgivit, att, därest amanuenserna Adolf Carl Filip von Krusenstierna och Edvard Karl Samuel Söderberg till följd av de vidtagna personalindragningarna gå förlustiga förordnande å andre kanslisekreterartjänst, de må bibehållas vid den avlöning, de för närvarande åtnjuta.

2:o) Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till motionen I: 40, till avlöande av en extra byråchef för tekniska ärenden för budgetåret 1926—1927 anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor.

VI.

Finansdepartementet.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1926) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar i finansdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 byråchef för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 kansliråd	B 30

Befattning	Lönegrad
1 förste aktuarie	B 26
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
3 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
4 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för finansdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 156,200
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 31,400
<i>Förslagsanslag</i> kronor 187,600;	

dels ock sänka det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 226,200 kronor, med 38,600 kronor till 187,600 kronor.

Vad beträffar den av Eders Kungl. Maj:t för finansdepartementet föreslagna staten, vill riksdagen till en början erinra om, att riksdagen vid behandling av frågan om ordnande av regeringsrättsföredragningen uttalat, att inom nämnda departement härför borde avses 1 kansliråds- och 1 förste kanslisekreterartjänst samt tillsvidare 2 extra föredragande. Med allenast den avvikelse, som härav betingas, finner riksdagen sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag till ordinarie stat för departementet. Antalet kansliråds- och förste kanslisekreterartjänster i departementet kommer till följd härav att utgöra 2, respektive 4.

För avlönande av de extra föredragandena har en särskild anslagspost uppförts å departementets stat. Posten i fråga har upptagits såsom förslagsanslag och, på sätt anförts under avd. I, beräknats efter 28 löneklassen samt bestämts till i avrundat belopp 19,100 kronor.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om beräkningen av anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. i departementet har riksdagen icke något att erinra.

I enlighet med riksdagens beslut skall den nuvarande ordinarie personalen i departementet minskas med följande befattningar, nämligen 2 kansliråd, 1 kanslibitråde samt 1 kontorsbitråde. Av kansliråden i departementet synes 1 med iakttagande av den av riksdagen förut angivna regeln för överförande å indragningsstat böra uppföras å sådan stat. 2 kontorsbiträdesbefattningar i departementet äro för närvarande vakanta. Å

övergångsstat torde med hänsyn härtill böra överföras 1 kansliräds- och 1 kanslibiträdestjänst. Vid beräkning av avlöningsmedel åt befattningshavarna å övergångsstat har hänsyn tagits till att det övertaliga kanslibiträdet lärer kunna placeras till tjänstgöring å en av de nu vakanta kontorsbiträdesbefattningarna. Anslaget till övergångsstaten har i anslutning härtill bestämts till 11,900 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet ordinarie befattningar i finansdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 byråchef för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
1 förste aktuarie.....	B 26
4 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
3 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
4 kontorsbiträden	B 4;

dels beslutat, att å övergångsstat för finansdepartementet skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 kansliråd	B 30
1 kanslibiträde	B 7;

dels godkänt följande ordinarie stater för finansdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 177,200
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 31,400
Avlöande av två extra föredragande hos regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	» 19,100

Förslagsanslag kronor 227,700;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 11,900;
<i>dels ock</i> höjt ordinarie förslagsanslaget till finansdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli,	
nu	kronor 226,200
med	» 13,400
till	» 239,600.

VII.

Ecklesiastikdepartementet.

Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 7 januari 1926) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare i ecklesiastikdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
3 kansliråd	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
5 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för ecklesiastikdepartementet att tillämpas från och med budgetåret 1926—1927:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 157,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 29,400

Summa kronor 186,500;

dels ock minska det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 281,600 kronor, med 95,100 kronor till 186,500 kronor.

Av den ståndpunkt, riksdagen intagit till förslaget om överflyttande från ecklesiastik- till justitiedepartementet av kyrkoärenden, följer, att den för kyrkoärendenas handläggning avsedda ordinarie personalen, 1 kansliråd, 1 förste kanslisekreterare och 1 andre kanslisekreterare, bör bibehållas å ecklesiastikdepartementets stat. Med hänsyn till det betydande arbete, som på grund av kyrkoärendenas kvarblivande i ecklesiastikdepartementet allttjämt skulle komma att påvila expeditionschefen i detta departement, har det emellertid synts riksdagen nödigt, att biträde jämväl framdeles beredes honom av 1 andre kanslisekreterare. Riksdagen har därför utökat antalet andre kanslisekreterarbefattningar i departementet till 5. Något amanuensbiträde åt expeditionschefen har däremot vid sådant förhållande icke beräknats.

I enlighet med vad riksdagen uttalat vid behandlingen av frågan om regeringsrättsföredragningens anordnande, har därjämte å departementets stat uppförts ytterligare 1 förste kanslisekreterare.

Vad härefter angår anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. bör utöver det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet medel beräknas för avlöande av den för kyrkobyran avsedda extra ordinarie personalen, 1 förste amanuens med halvtidstjänstgöring, 2 andre amanuenser med halvtidstjänstgöring, 1 kansliskrivare och 1 kontorsbiträde. Därjämte synes med hänsyn till kyrkobyrans bibehållande i departementet medel böra beräknas för fortsatt anställande av 1 extra ordinarie expeditionsvakt, som av Eders Kungl. Maj:t föreslagits till indragning. Å andra sidan kan, i enlighet med vad förut anförts, anslaget minskas med avlöningen till 1 såsom biträde åt expeditionschefen avsedd andre amanuens med halvtidstjänstgöring.

Anslagsposten till extra befattningshavare, renskrivning m. m. har synts riksdagen böra bestämmas till 11,500 kronor.

Anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. har alltså beräknats på följande sätt:

Grundavlöningar till extra ordinarie tjänstemän, högst	kronor	31,251
Avlöningsförhöjningar till extra ordinarie tjänstemän m. m., förlagsvis	»	1,827
Extra befattningshavare, renskrivning m. m., högst	»	11,500

Förlagsanslag kronor 44,578,

vilket belopp avrundats till 44,600 kronor.

I enlighet härmed kommer nu gällande ordinarie stat för ecklesiastikdepartementet att minskas med följande befattningar, nämligen 2 kansliråd, 1 förste kanslisekreterare, 2 andre kanslisekreterare, 1 kansliskrivare och 1 expeditionsvakt. I departementet äro vakanta 1 kansliråds- samt 1 förste och 1 andre kanslisekreterartjänst. Av kansliråden i departementet har 1 uppnått en levnadsålder, som med två år understiger den för erhållande av pension stadgade åldern, och bör sålunda i

enlighet med av riksdagen förut angivna principer överföras till indragningsstat. Å övergångsstat har följaktligen uppförts 1 andre kanslisekreterare, 1 kansliskrivare och 1 expeditionsvakt. Anslaget till övergångsstaten har bestämts till 14,100 kronor.

Slutligen torde i anslutning till vad riksdagen anfört i anledning av motionen II:234 amanuensen i ecklesiastikdepartementet Karl Harald Johannes Frisk, därest han till följd av de vidtagna personalindragningarna går förlustig förordnande å andre kanslisekreterartjänst, bibehållas vid den avlöning, som han för närvarande åtnjuter.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* bestämt antalet ordinarie befattningar i ecklesiastikdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
4 kansliråd	B 30
5 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator.....	B 22
5 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare.....	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter.....	B 5
5 kontorsbiträden.....	B 4;

dels beslutat, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 expeditionsvakt	B 5;

dels godkänt följande ordinarie stater för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 202,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	» 44,600

Förslagsanslag kronor 246,700.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 14,100;
<i>dels</i> minskat ordinarie förslagsanslaget till ecklesiastikdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli,	
nu	kronor 281,600
med	» 20,800
till	» 260,800;
<i>dels ock</i> medgivit, att, därest amanuensen i ecklesiastikdepartementet Karl Harald Johannes Frisk till följd av de vidtagna personalindragningarna går förlustig förordnande å andre kanslisekreterartjänst, han må bibehållas vid den avlöning, han för närvarande åtnjuter.	

VIII.

Handelsdepartementet.

1:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 7 januari 1926) att

dels från och med den 1 juli 1926 bestämma antalet ordinarie befattningshavare inom handelsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
2 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
2 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för handelsdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 102,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 21,800
<i>Förslagsanslag</i> kronor 124,200;	

dels ock vid bifall härtill minska det ordinarie förslagsanslaget till handelsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 145,300 kronor, med 21,100 kronor till 124,200 kronor.

Riksdagen har vid behandlingen av Eders Kungl. Maj:ts förslag till ordinarie stat för handelsdepartementet icke kunnat undgå att finna densamma upptaga en jämförelsevis talrik personal, ett förhållande som framträder särskilt skarpt, då i betraktande tages, att den av Eders Kungl. Maj:t avsedda överflyttningen av rätt betydande grupper av ärenden från jordbruksdepartementet till handelsdepartementet genom riksdagens beslut i saken för närvarande förfallit. Detta oaktat har riksdagen, vid det förhållande att nytt förslag om ändrad fördelning av ärendena mellan departementen, eventuellt angående ny departementsindelning, torde inom en nära framtid kunna förväntas, icke velat motsätta sig, att Eders Kungl. Maj:ts förslag nu godkännes med det tillägg att, i enlighet med vad riksdagen anfört i fråga om regeringsrättsföredragningens ordnande, ytterligare 1 förste kanslisekreterare uppförts å staten.

Jämlikt Eders Kungl. Maj:ts förslag med den av riksdagen sålunda angivna ändringen komma följande ordinarie befattningar i departementet att indragas, nämligen 1 förste kanslisekreterare, 1 andre kanslisekreterare och 1 expeditivsvakt. Då 1 förste kanslisekreterartjänst i departementet för närvarande är vakant, har å övergångsstat uppförts allenast 1 andre kanslisekreterare- och 1 expeditivsvakttjänst. Anslaget till övergångsstaten har beräknats till 10,200 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit beträffande beräkningen av anslaget till departementets verksamhet har riksdagen ävenledes ansett sig böra bifalla. Återkommande till sistnämnda anslag under nästföljande punkt får riksdagen alltså nu anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet ordinarie befattningar i handelsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare och expeditivschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
2 kansliråd	B 30
3 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
2 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditivsvakt	B 7
1 kanslibitråde	B 7
1 expeditivsvakt	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;

dels beslutat, att å övergångsstat skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 andre kanslissekreterare	B 21
1 expeditivsvakt	B 5;

dels godkänt följande ordinarie stater för handelsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 112,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 21,800
<i>Förslagsanslag</i> kronor 133,800;	

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 10,200;
<i>dels ock</i> minskat ordinarie förslagsanslaget till handelsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu	kronor 145,300
med	» 1,300
till	» 144,000.

2:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 7 januari 1926) att till upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra förslagsanslag av 15,900 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1926—1927 anvisat ett extra förslagsanslag av 15,900 kronor.

Stockholm den 21 maj 1926.

Med undersåtlig vörndnad.